

PROGRAMME STRUCTURE

NAME OF THE PROGRAMME: B. Vocational (SD/RM/NM/FP)

Semester	Core Course			Elective Course			Open Elective			Total Credit
	No. of Papers	Credits LTP	Total Credits	No. of Papers	Credits LTP	Total Credits	No. of Papers	Credits LTP	Total Credits	
I	1	4+1	5	-	-	-	-	-	-	-
II	1	4+1	5	-	-	-	-	-	-	-

 Multiple handwritten signatures and initials are present below the table, including a large signature at the top, a signature with 'HAB' below it, a signature with 'GPR' below it, and a signature with 'mmp' below it.

**SEMESTER WISE DETAIL OF THE PROGRAMME
BACHELOR OF VOCATIONAL**

Semester I	Course Name	Course Code	Subject	L T P	External Marks	Internal Marks	Credits	Total
	B.VOC.SD	PBI(V)2001	ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ	5+0+0=5	60	40	05	100
		PBI(V)2001 A	ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ (ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ)	5+0+0=5	60	40	05	100
Semester I	Course Name	Course Code	Subject	L T P	External Marks	Internal Marks	Credits	Total
	B.VOC.RM	PBI(V)2001	ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ	5+0+0=5	60	40	05	100
		PBI(V)2001 A	ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ (ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ)	5+0+0=5	60	40	05	100
Semester I	Course Name	Course Code	Subject	Credits L T P	External Marks	Internal Marks	Credits	Total
	B.VOC.NM	PBI(V)2001	ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ	4+0=4	60	40	04	100
		PBI(V)2001 A	ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ (ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ)	4+0=4	60	40	04	100
Semester II	Course Name	Course Code	Subject	Credits L T P	External Marks	Internal Marks	Credits	Total
	B.VOC.FP	PBI(V)2001	ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ	4+1=5	60	40	05	100
		PBI(V)2001 A	ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ (ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ)	4+1=5	60	40	05	100

Internal Assessment= 40 marks

The Break up of Internal Assessment will be as follows:

M.S.T. - I/II (Best of two)= 20

Attendance = 08

Assignment/ Quiz/ Seminar/

Co-curricular Activities = 08

General Conduct of the Student = 04

Total Marks= 40

(Handwritten signatures and initials)

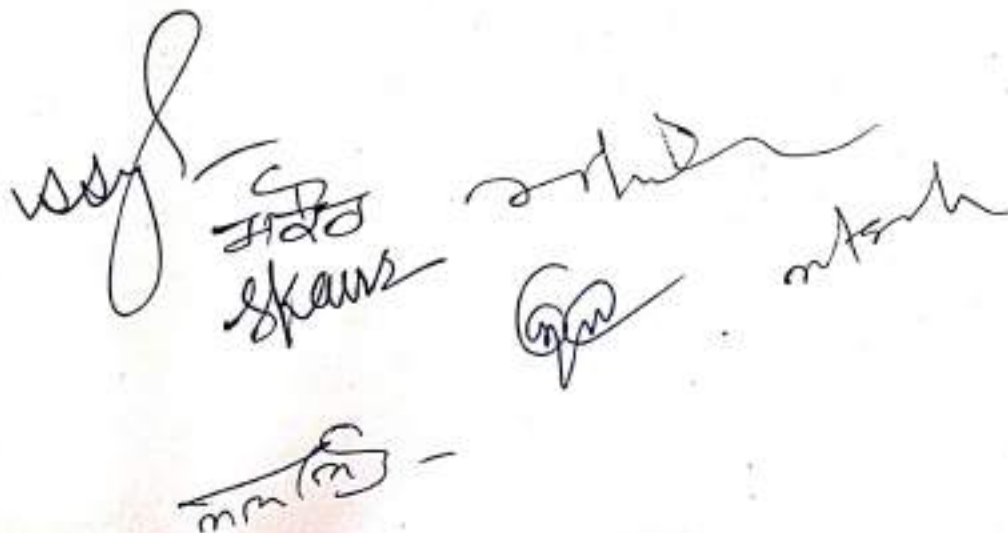
ਬੀ. ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ (ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ)

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ :-

1. ਇਸ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਜਾਗ ਲਾਉਣਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਰਚਨਾਤਮਕ ਰੁਚੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ ਵਿਰੋਧਾਂ, ਵਿਸੰਗਤੀਆਂ ਤੇ ਤਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਹੈ।
2. ਵਿਆਕਰਨ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।
3. ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਵਿਹਾਰਿਕ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਰਹੇ ਦੁਰਾਚਾਰ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਚਿੰਤਨਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਪੈਰਾ-ਰਚਨਾ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚਲੰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ :-

1. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲਿਖਣ ਵੱਲ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇਗਾ।
2. ਕਹਾਣੀ ਵਿਧਾ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਖੋਜੀ ਬਣਨਗੇ।
3. ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਵਿਹਾਰਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮੁੱਲਵਾਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।
4. ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਚਲੰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਕਾਲਮ-ਨਵੀਸ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ।
5. ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਆਦਿ ਖੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਵਰਤਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ।

Handwritten signatures and initials in Gurmukhi script, including 'ਸ਼ਕੁਰ ਸ਼ਕੁਰ' and 'ਮਨਮੋਹਨ'.

ਬੀ. ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ (ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ)

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ PBI (V) 2001

ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ

ਸੈਸ਼ਨ-2023-24

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100

ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ : 60 ਅੰਕ

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ : 40 ਅੰਕ

ਸਮਾਂ : ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 35%

ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 21

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 14

ਕਰੈਡਿਟ : 05

ਸਿਲੇਬਸ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

2. 'ਕਥਾ-ਰੰਗ' (ਕਹਾਣੀ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ) ਸੰਪਾਦਕ : ਡਾ. ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਡਾ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
3. (ੳ) ਭਾਸ਼ਾ ਵੰਨਗੀਆਂ : ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਟਕਸਾਲੀ ਰੂਪ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅੰਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ (ਮਾਈ, ਮਲਵਈ, ਦੁਆਬੀ, ਪੁਆਧੀ)
(ਅ) ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ)

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

4. ਦਫਤਰੀ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ
5. ਚਲੰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ (ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ, ਵਿਗਿਆਨ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਈਬਰ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੇ ਪਾਸਾਰ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ, ਆਨਲਾਈਨ ਅਧਿਆਪਨ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਆਨਲਾਈਨ ਮਾਧਿਅਮ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਬਾਰੇ, ਗਲੋਬਲ ਵਾਰਮਿੰਗ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ, ਲਿੰਗਿਕ ਬਰਾਬਰੀ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸ, ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਰੁਝਾਣ ਦੇ ਕਾਰਣਾਂ ਬਾਰੇ)
6. ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ : ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ (ਸਮਾਜ- ਵਿਗਿਆਨ, ਕੰਪਿਊਟਰ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਪੱਤਰਕਾਰੀ, ਵਣਜ-ਵਪਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ) (ਸੂਚੀ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ।)

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਕਥਾ-ਰੰਗ' (ਕਹਾਣੀ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ) ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ/ਸਾਰ। (ਤਿੰਨ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ) 10 ਅੰਕ
2. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿਚੋਂ ਵਿਆਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਵਰਣਨਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਦੋ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ) 10 ਅੰਕ
3. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜੇ ਵਿਚੋਂ ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। (ਦੋ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ) 05 ਅੰਕ
4. ਚੌਥੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। (ਤਿੰਨ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ) 05 ਅੰਕ
5. ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕੋਈ 15 ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕੇ 10 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। (ਸੂਚੀ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ।) 10 ਅੰਕ
6. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜੇ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਯੂਨਿਟ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ 'ਕਥਾ-ਰੰਗ' ਪੁਸਤਕ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 10 (07+03) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

(10×02=20) ਅੰਕ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ ਦਿੱਲੀ।
2. ਕਾਲਜ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ, ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1999
3. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 2004
4. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸਰੋਤ ਤੇ ਬਣਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1996
5. ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਬਾਹਰੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1973
6. ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ ਤੇ ਰਚਨਾਵਲੀ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ, ਨਿਊ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਮਾਈ ਹੀਰਾਂ ਗੇਟ ਜਲੰਧਰ, 1986
7. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਦੁਨੀ ਚੰਦ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1959

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਬੀ. ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ (ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ)
 ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ PBI (V) 2001A
 ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ (ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ)
 ਸੈਸ਼ਨ-2023-24

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100
 ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ : 60 ਅੰਕ
 ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ : 40 ਅੰਕ
 ਸਮਾਂ : ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 35%
 ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 21
 ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ:14
 ਕਰੈਡਿਟ : 05

ਸਿਲੇਬਸ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

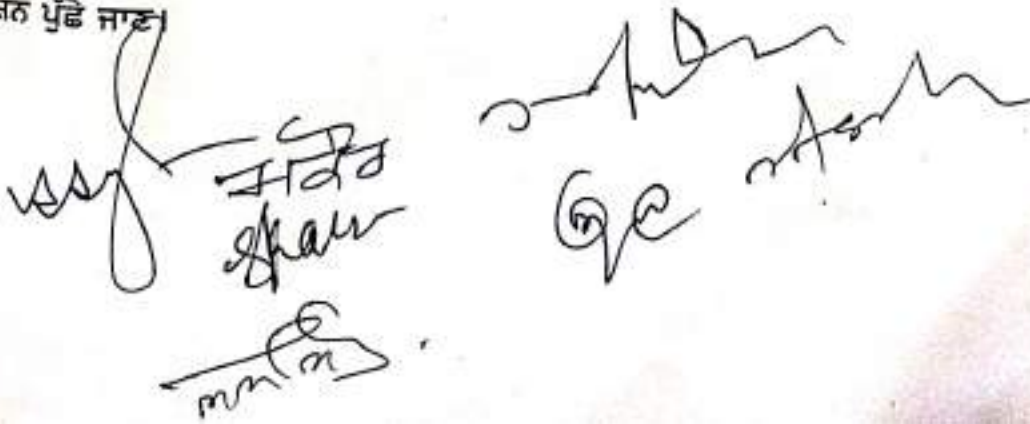
- ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਨਮਾਲਾ ਤੇ ਲਿਖਣ ਪ੍ਰਬੰਧ
 (ੳ) ਅੱਖਰ ਸਿੱਖਿਆ:ਤਰਤੀਬਵਾਰ ਅਤੇ ਭੁਲਾਵੇਂ ਅੱਖਰ
 (ਅ) ਅੱਖਰ ਬਣਤਰ : ਅੱਖਰ ਰੂਪ ਤੇ ਲਿਖਣ ਦੇ ਨਿਯਮ
- ਗੁਰਮੁਖੀ ਅੱਖਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ
 (ੳ) ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ : ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਉਚਾਰਨ, ਸਵਰ ਸੂਚਕ ਅੱਖਰਾਂ ਤੇ ਧੁਨੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ
 (ਅ) ਵਿਅੰਜਨ ਸੂਚਕ ਅੱਖਰਾਂ ਤੇ ਧੁਨੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ, ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ, ਲਗਾਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

- ਲਿਪੀ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਿਯਮ
 (ੳ) ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਪੈਰ ਵਿਚ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ, ਸਵਰ ਸੂਚਕ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ, ਸਵਰ ਵਾਹਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ
 (ਅ) ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਸਵਰ ਵਾਹਕਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਵਰਤੋਂ, ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਵਿਅੰਜਨ ਸੂਚਕਾਂ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ
- ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
 (ੳ) ਗਿਣਤੀ, ਹਫਤੇ ਦੇ ਦਿਨ, ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ,
 (ਅ) ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਪਸ਼ੂ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਫਲਾਂ-ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਘਰੇਲੂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ
ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

- ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਨਮਾਲਾ ਤੇ ਲੇਖਣ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ।
 (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 15 ਅੰਕ
- ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਗੁਰਮੁਖੀ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੋਵੇਗਾ।
 (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 15 ਅੰਕ
- ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਪੀ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ।
 (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 15 ਅੰਕ
- ਚੌਥਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ। (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 15 ਅੰਕ

ਨੋਟ : ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਸਿੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੋਣ, ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਰਲ ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ।

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. ਆਓ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖੀਏ, ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2009
2. ਗੁਰਮੁਖੀ ਸਿੱਖੋ, ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011
3. ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖੀਏ, ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਬਾਹਰੀ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2002
4. ਪੰਜਾਬੀ ਗਿਆਨ ਸੀ. ਡੀ. (ਕੰਪਿਊਟਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਟੂ-ਲਰਨ ਐਂਡ ਟੀਚ ਪੰਜਾਬੀ), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011
5. Teach Yourself Punjabi, Hradev Bahri, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 2011
6. A Start in Punjabi, Henry A. Gleason and Harjeet Singh Gill, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 1997
7. Introductory Punjabi, Ujjal Singh Bahri and Paramjit Singh Walia, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 2003

ਸ਼ਾਹ
Shah

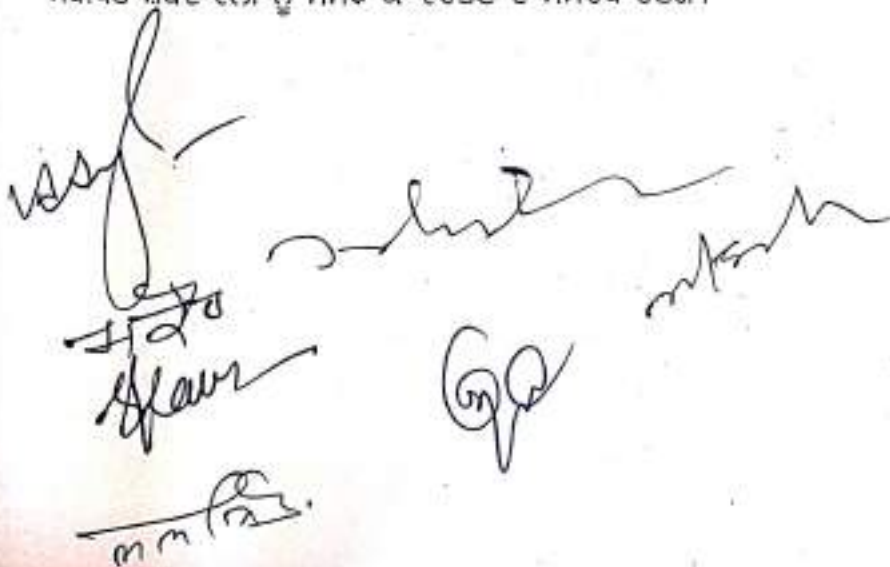
ਬੀ. ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ (ਨਰਸਰੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ)

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼:

1. ਇਸ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਜਾਗ ਲਾਉਣਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਰਚਨਾਤਮਕ ਰੁਚੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ ਵਿਰੋਧਾਂ, ਵਿਸੰਗਤੀਆਂ ਤੇ ਤਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਹੈ।
2. ਵਿਆਕਰਨ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।
3. ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਵਿਹਾਰਿਕ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਰਹੇ ਦੁਰਾਚਾਰ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਚਿੰਤਨਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚਲੰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ:

1. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲਿਖਣ ਵੱਲ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇਗਾ।
2. ਕਹਾਣੀ ਵਿਧਾ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਖੋਜੀ ਬਣਨਗੇ।
3. ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਵਿਹਾਰਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮੁੱਲਵਾਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।
4. ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਚਲੰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਕਾਲਮ-ਨਵੀਸ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ।
5. ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਆਦਿ ਖੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਵਰਤਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ।

Handwritten signatures and initials of the authors and reviewers.

ਬੀ. ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ (ਨਰਸਰੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ)

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ PBI (V) 2001

ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ

ਸੈਸ਼ਨ-2023-24

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100

ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ : 60 ਅੰਕ

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ : 40 ਅੰਕ

ਸਮਾਂ : ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 35%

ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 21

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 14

ਕਰੈਡਿਟ : 05

ਸਿਲੇਬਸ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. 'ਕਥਾ-ਰੰਗ' (ਕਹਾਣੀ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ) ਸੰਪਾਦਕ : ਡਾ. ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਡਾ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
2. (ੳ) ਭਾਸ਼ਾ ਵੰਨਗੀਆਂ : ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਟਕਸਾਲੀ ਰੂਪ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅੰਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ (ਮਾਝੀ, ਮਲਵਈ, ਦੁਆਬੀ, ਪੁਆਧੀ)
(ਅ) ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ)

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

3. ਦਫਤਰੀ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ
4. ਚਲੰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ (ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ, ਵਿਗਿਆਨ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਈਬਰ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੇ ਪਾਸਾਰ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ, ਆਨਲਾਈਨ ਅਧਿਆਪਨ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਆਨਲਾਈਨ ਮਾਧਿਅਮ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਬਾਰੇ, ਗਲੋਬਲ ਵਾਰਮਿੰਗ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ, ਲਿੰਗਕ ਬਰਾਬਰੀ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸ, ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਰੁਝਾਣ ਦੇ ਕਾਰਣਾਂ ਬਾਰੇ)
5. ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ : ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ (ਸਮਾਜ- ਵਿਗਿਆਨ, ਕੰਪਿਊਟਰ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਪੱਤਰਕਾਰੀ, ਵਣਜ-ਵਪਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ) (ਸੂਚੀ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ।)

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਕਥਾ-ਰੰਗ' (ਕਹਾਣੀ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ) ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ/ਸਾਰ। (ਤਿੰਨ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ) 10 ਅੰਕ
2. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿਚੋਂ ਵਿਆਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਵਰਣਨਾਤਮਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਦੋ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ) 10 ਅੰਕ
3. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜੇ ਵਿਚੋਂ ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। (ਦੋ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ) 05 ਅੰਕ
4. ਚੌਥੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। (ਤਿੰਨ ਵਿਚੋਂ ਇਕ) 05 ਅੰਕ
5. ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕੋਈ 15 ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕੇ 10 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। (ਸੂਚੀ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ।) 10 ਅੰਕ
6. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜੇ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਯੂਨਿਟ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ 'ਕਥਾ-ਰੰਗ' ਪੁਸਤਕ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 10 (07+03) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। (10×02=20) ਅੰਕ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ ਦਿੱਲੀ।
2. ਕਾਲਜ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ, ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1999
3. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 2004
4. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸਰੋਤ ਤੇ ਬਣਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1996
5. ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਬਾਹਰੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1973
6. ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ ਤੇ ਰਚਨਾਵਲੀ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ, ਨਿਊ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਮਾਈ ਹੀਰਾਂ ਗੇਟ ਜਲੰਧਰ, 1986
7. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਦੁਨੀ ਚੰਦ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1959

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਬੀ. ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ (ਨਰਸਰੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ)
 ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ PBI (V) 2001A
 ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ (ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ)
 ਸੈਸ਼ਨ-2023-24

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100
 ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ : 60 ਅੰਕ
 ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ : 40 ਅੰਕ
 ਸਮਾਂ : ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 35%
 ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 21
 ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 14
 ਕਰੈਡਿਟ : 05

ਸਿਲੇਬਸ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

- ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਨਮਾਲਾ ਤੇ ਲਿਖਣ ਪ੍ਰਬੰਧ
 (ੳ) ਅੱਖਰ ਸਿੱਖਿਆ: ਤਰਤੀਬਵਾਰ ਅਤੇ ਭੁਲਾਵੇਂ ਅੱਖਰ
 (ਅ) ਅੱਖਰ ਬਣਤਰ : ਅੱਖਰ ਰੂਪ ਤੇ ਲਿਖਣ ਦੇ ਨਿਯਮ
- ਗੁਰਮੁਖੀ ਅੱਖਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ
 (ੳ) ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ : ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਉਚਾਰਨ, ਸਵਰ ਸੂਚਕ ਅੱਖਰਾਂ ਤੇ ਧੁਨੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ
 (ਅ) ਵਿਅੰਜਨ ਸੂਚਕ ਅੱਖਰਾਂ ਤੇ ਧੁਨੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ, ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ, ਲਗਾਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

- ਲਿਪੀ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਿਯਮ
 (ੳ) ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਪੈਰ ਵਿਚ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ, ਸਵਰ ਸੂਚਕ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ, ਸਵਰ ਵਾਹਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ
 (ਅ) ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਸਵਰ ਵਾਹਕਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਵਰਤੋਂ, ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਵਿਅੰਜਨ ਸੂਚਕਾਂ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ
- ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
 (ੳ) ਗਿਣਤੀ, ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਦਿਨ, ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ,
 (ਅ) ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਪਸ਼ੂ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਫ਼ਲਾਂ-ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਘਰੇਲੂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ
ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

- ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਨਮਾਲਾ ਤੇ ਲੇਖਣ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ।
 (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 15 ਅੰਕ
- ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਗੁਰਮੁਖੀ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੋਵੇਗਾ।
 (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 15 ਅੰਕ
- ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਪੀ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ।
 (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 15 ਅੰਕ
- ਚੌਥਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ। (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 15 ਅੰਕ

ਨੋਟ : ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਸਿੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੋਣ, ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਰਲ ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ।

(Handwritten signatures and marks)

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. ਆਓ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖੀਏ, ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2009
2. ਗੁਰਮੁਖੀ ਸਿੱਖੋ, ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011
3. ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖੀਏ, ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਬਾਹਰੀ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2002
4. ਪੰਜਾਬੀ ਗਿਆਨ ਸੀ. ਡੀ. (ਕੰਪਿਊਟਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰੇ-ਲਰਨ ਐਂਡ ਟੀਚ ਪੰਜਾਬੀ), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011
5. Teach Yourself Punjabi, Hradev Bahri, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 2011
6. A Start in Punjabi, Henry A. Gleason and Harjeet Singh Gill, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 1997
7. Introductory Punjabi, Ujjal Singh Bahri and Paramjit Singh Walla, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 2003

ਸੰਪਾਦਕ
ਸਰ
ਗੁਰਮੁਖੀ
ਸਿੱਖੀਏ
ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ
ਸੰਧੂ

ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ

ਬੀ. ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ (ਰਿਟੇਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ)

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼:

1. ਇਸ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਜਾਗ ਲਾਉਣਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਰਚਨਾਤਮਕ ਰੁਚੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ ਵਿਰੋਧਾਂ, ਵਿਸੰਗਤੀਆਂ ਤੇ ਤਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਹੈ।
2. ਵਿਆਕਰਨ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।
3. ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਵਿਹਾਰਿਕ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਰਹੇ ਦੁਰਾਚਾਰ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਚਿੰਤਨਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚਲੰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ:

1. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲਿਖਣ ਵੱਲ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇਗਾ।
2. ਕਹਾਣੀ ਵਿਧਾ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਖੋਜੀ ਬਣਨਗੇ।
3. ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਵਿਹਾਰਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮੁੱਲਵਾਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।
4. ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਚਲੰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਕਾਲਮ-ਨਵੀਸ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ।
5. ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਆਦਿ ਖੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਵਰਤਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ।

(Handwritten signatures and marks)

ਬੀ. ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ (ਰਿਟੇਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ)

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ PBI (V) 2001

ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ

ਸੈਸ਼ਨ-2023-24

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100

ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ : 60 ਅੰਕ

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ : 40 ਅੰਕ

ਸਮਾਂ : ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 35%

ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 21

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 14

ਕਰੈਡਿਟ : 05

ਸਿਲੇਬਸ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. 'ਕਥਾ-ਵਾਰਤਾ' (ਕਹਾਣੀ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ) ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੰਪਾਦਕ: ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ, ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
2. (ੳ) ਭਾਸ਼ਾ ਵੰਨਗੀਆਂ : ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਟਕਸਾਲੀ ਰੂਪ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅੰਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ (ਮਾਤੀ, ਮਲਵਈ, ਦੁਆਬੀ, ਪੁਆਪੀ)
(ਅ) ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ)

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

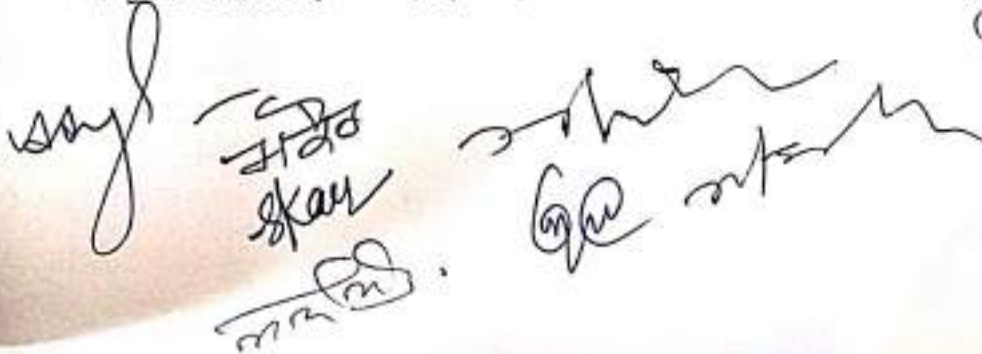
3. ਦਵਤਰੀ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ
4. ਚਲੰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ (ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ, ਵਿਗਿਆਨ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਈਬਰ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੇ ਪਾਸਾਰ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ, ਆਨਲਾਈਨ ਅਧਿਆਪਨ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਆਨਲਾਈਨ ਮਾਧਿਅਮ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਬਾਰੇ, ਗਲੋਬਲ ਵਾਰਮਿੰਗ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ, ਲਿੰਗਿਕ ਬਰਾਬਰੀ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸ, ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਰੁਝਾਣ ਦੇ ਕਾਰਣਾਂ ਬਾਰੇ)
5. ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ : ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ (ਸਮਾਜ- ਵਿਗਿਆਨ, ਕੰਪਿਊਟਰ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਪੱਤਰਕਾਰੀ, ਵਣਜ-ਵਪਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ) (ਸੂਚੀ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ।)

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਕਥਾ-ਵਾਰਤਾ' (ਕਹਾਣੀ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ) ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ/ਸਾਰ। (ਤਿੰਨ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ) 10 ਅੰਕ
2. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿਚੋਂ ਵਿਆਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਵਰਣਨਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਦੋ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ) 10 ਅੰਕ
3. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜੇ ਵਿਚੋਂ ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। (ਦੋ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ) 05 ਅੰਕ
4. ਚੌਥੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪੈਰਾ -ਰਚਨਾ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। (ਤਿੰਨ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ) 05 ਅੰਕ
5. ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕੋਈ 15 ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕੇ 10 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। (ਸੂਚੀ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ।) 10 ਅੰਕ
6. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜੇ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਯੂਨਿਟ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ 'ਕਥਾ-ਵਾਰਤਾ' ਪੁਸਤਕ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 10 (07+03) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

(10×02=20) ਅੰਕ

270

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ ਦਿੱਲੀ।
2. ਕਾਲਜ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ, ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1999
3. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 2004
4. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸਰੋਤ ਤੇ ਬਣਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1996
5. ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਬਾਹਰੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1973
6. ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ ਤੇ ਰਚਨਾਵਲੀ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ, ਨਿਊ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਮਾਈ ਹੀਰਾਂ ਗੇਟ ਜਲੰਧਰ, 1986
7. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਦੁਨੀ ਚੰਦ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1959

ਸਿੰਘ

ਸਰੋਤ ਸਿੰਘ

ਸਿੰਘ

ਸਿੰਘ

ਸਿੰਘ

ਸਿੰਘ

ਬੀ. ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ (ਰਿਟੇਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ)
 ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ PBI (V) 2001A
 ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ (ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ)
 ਸੈਸ਼ਨ-2023-24

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100
 ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ : 60 ਅੰਕ
 ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ : 40 ਅੰਕ
 ਸਮਾਂ : ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 35%
 ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 21
 ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 14
 ਕਰੈਡਿਟ : 05

ਸਿਲੇਬਸ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

- ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਨਮਾਲਾ ਤੇ ਲਿਖਣ ਪ੍ਰਬੰਧ
 (ੳ) ਅੱਖਰ ਸਿੱਖਿਆ: ਤਰਤੀਬਵਾਰ ਅਤੇ ਭੁਲਾਵੇਂ ਅੱਖਰ
 (ਅ) ਅੱਖਰ ਬਣਤਰ : ਅੱਖਰ ਰੂਪ ਤੇ ਲਿਖਣ ਦੇ ਨਿਯਮ
- ਗੁਰਮੁਖੀ ਅੱਖਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ
 (ੳ) ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ : ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਉਚਾਰਨ, ਸਵਰ ਸੂਚਕ ਅੱਖਰਾਂ ਤੇ ਧੁਨੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ
 (ਅ) ਵਿਅੰਜਨ ਸੂਚਕ ਅੱਖਰਾਂ ਤੇ ਧੁਨੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ, ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ, ਲਗਾਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

- ਲਿਪੀ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਿਯਮ
 (ੳ) ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਪੈਰ ਵਿਚ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ, ਸਵਰ ਸੂਚਕ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ, ਸਵਰ ਵਾਹਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ
 (ਅ) ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਸਵਰ ਵਾਹਕਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਵਰਤੋਂ, ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਵਿਅੰਜਨ ਸੂਚਕਾਂ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ
- ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
 (ੳ) ਗਿਣਤੀ, ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਦਿਨ, ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ,
 (ਅ) ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਪਸ਼ੂ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਫਲਾਂ-ਸ਼ਬਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਘਰੇਲੂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ
 ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

- ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਨਮਾਲਾ ਤੇ ਲੇਖਣ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ।
 (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 15 ਅੰਕ
- ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਗੁਰਮੁਖੀ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੋਵੇਗਾ।
 (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 15 ਅੰਕ
- ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਪੀ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ।
 (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 15 ਅੰਕ
- ਚੌਥਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ। (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 15 ਅੰਕ

ਨੋਟ : ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਸਿੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੋਣ, ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਰਲ ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ।

(Handwritten signatures and marks)

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. ਆਓ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖੀਏ, ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2009
2. ਗੁਰਮੁਖੀ ਸਿੱਖੋ, ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011
3. ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖੀਏ, ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਬਾਹਰੀ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2002
4. ਪੰਜਾਬੀ ਗਿਆਨ ਸੀ. ਡੀ. (ਕੰਪਿਊਟਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਟੂ-ਲਰਨ ਐਂਡ ਟੀਚ ਪੰਜਾਬੀ), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011
5. Teach Yourself Punjabi, Hradev Bahri, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 2011
6. A Start in Punjabi, Henry A. Gleason and Harjeet Singh Gill, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 1997
7. Introductory Punjabi, Ujjal Singh Bahri and Paramjit Singh Walia, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 2003

ਸਿਰ ਸ਼ਾਹ
ਮਨ
ਮਨ

ਬੀ. ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ (ਭੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ)

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼:

1. ਇਸ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਜਾਗ ਲਾਉਣਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਰਚਨਾਤਮਕ ਰੁਚੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ ਵਿਰੋਧਾਂ, ਵਿਸੰਗਤੀਆਂ ਤੇ ਤਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਹੈ।
2. ਵਿਆਕਰਨ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।
3. ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਵਿਹਾਰਿਕ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਰਹੇ ਦੁਰਾਚਾਰ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਚਿੰਤਨਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚਲੰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ:

1. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲਿਖਣ ਵੱਲ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇਗਾ।
2. ਕਹਾਣੀ ਵਿਧਾ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਖੋਜੀ ਬਣਨਗੇ।
3. ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਵਿਹਾਰਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮੁੱਲਵਾਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।
4. ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਚਲੰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਕਾਲਮ-ਨਵੀਸ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ।
5. ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਆਦਿ ਖੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਵਰਤਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ।

ਸਕਾਰ
ਸਕਾਰ
ਸਕਾਰ
ਸਕਾਰ

ਸਕਾਰ

ਬੀ. ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ (ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ)
 ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ PBI (V) 2001
 ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ
 ਸੈਸ਼ਨ-2023-24

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100
 ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ : 60 ਅੰਕ
 ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ : 40 ਅੰਕ
 ਸਮਾਂ : ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 35%
 ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 21
 ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 14
 ਕਰੈਡਿਟ : 05

ਸਿਲੇਬਸ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. 'ਕਥਾ-ਰੰਗ' (ਕਹਾਣੀ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ) ਸੰਪਾਦਕ : ਡਾ. ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਡਾ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
2. (ੳ) ਭਾਸ਼ਾ ਵੰਨਗੀਆਂ : ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਟਕਸਾਲੀ ਰੂਪ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅੰਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ (ਮਾਤੀ, ਮਲਵਈ, ਦੁਆਬੀ, ਪੁਆਧੀ)
 (ਅ) ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ)

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

3. ਦਫਤਰੀ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ
4. ਚਲੰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ (ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ, ਵਿਗਿਆਨ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਈਬਰ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੇ ਪਾਸਾਰ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ, ਆਨਲਾਈਨ ਅਧਿਆਪਨ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਆਨਲਾਈਨ ਮਾਧਿਅਮ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਬਾਰੇ, ਗਲੋਬਲ ਵਾਰਮਿੰਗ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ, ਲਿੰਗਕ ਬਰਾਬਰੀ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸ, ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਰੁਝਾਣ ਦੇ ਕਾਰਣਾਂ ਬਾਰੇ)
5. ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ : ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ (ਸਮਾਜ- ਵਿਗਿਆਨ, ਕੰਪਿਊਟਰ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਪੱਤਰਕਾਰੀ, ਵਣਜ-ਵਪਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ) (ਸੂਚੀ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ।)

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਕਥਾ-ਰੰਗ' (ਕਹਾਣੀ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ) ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ/ਸਾਰ। (ਤਿੰਨ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ) 10 ਅੰਕ
2. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿਚੋਂ ਵਿਆਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਵਰਣਨਾਤਮਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਦੋ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ) 10 ਅੰਕ
3. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜੇ ਵਿਚੋਂ ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। (ਦੋ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ) 05 ਅੰਕ
4. ਚੌਥੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। (ਤਿੰਨ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ) 05 ਅੰਕ
5. ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੋਈ 15 ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕੇ 10 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। (ਸੂਚੀ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ।) 10 ਅੰਕ
6. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜੇ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਯੂਨਿਟ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ 'ਕਥਾ-ਰੰਗ' ਪੁਸਤਕ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 10 (07+03) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 02 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। (10×02=20) ਅੰਕ

(Handwritten signatures and marks)

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ ਦਿੱਲੀ।
2. ਕਾਲਜ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ, ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1999
3. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 2004
4. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸਰੋਤ ਤੇ ਬਣਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1996
5. ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਬਾਹਰੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1973
6. ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ ਤੇ ਰਚਨਾਵਲੀ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ, ਨਿਊ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਮਾਈ ਹੀਰਾਂ ਗੇਟ ਜਲੰਧਰ, 1986
7. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਦੁਨੀ ਚੰਦ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1959

ਸਕੱਤਰ

ਬੀ. ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ (ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ)
 ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ PBI (V) 2001A
 ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ (ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ)
 ਸੈਸ਼ਨ-2023-24

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100
 ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ : 60 ਅੰਕ
 ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ : 40 ਅੰਕ
 ਸਮਾਂ : ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 35%
 ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 21
 ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 14
 ਕਰੈਡਿਟ : 05

ਸਿਲੇਬਸ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

- ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਨਮਾਲਾ ਤੇ ਲਿਖਣ ਪ੍ਰਬੰਧ
 (ੳ) ਅੱਖਰ ਸਿੱਖਿਆ: ਤਰਤੀਬਵਾਰ ਅਤੇ ਭੁਲਾਵੇਂ ਅੱਖਰ
 (ਅ) ਅੱਖਰ ਬਣਤਰ : ਅੱਖਰ ਰੂਪ ਤੇ ਲਿਖਣ ਦੇ ਨਿਯਮ
- ਗੁਰਮੁਖੀ ਅੱਖਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ
 (ੳ) ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ : ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਉਚਾਰਨ, ਸਵਰ ਸੂਚਕ ਅੱਖਰਾਂ ਤੇ ਧੁਨੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ
 (ਅ) ਵਿਅੰਜਨ ਸੂਚਕ ਅੱਖਰਾਂ ਤੇ ਧੁਨੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ, ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ, ਲਗਾਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

- ਲਿਪੀ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਿਯਮ
 (ੳ) ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਪੈਰ ਵਿਚ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ, ਸਵਰ ਸੂਚਕ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ, ਸਵਰ ਵਾਹਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ
 (ਅ) ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਸਵਰ ਵਾਹਕਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਵਰਤੋਂ, ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਵਿਅੰਜਨ ਸੂਚਕਾਂ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ
- ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
 (ੳ) ਗਿਣਤੀ, ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਦਿਨ, ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ,
 (ਅ) ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਪਸ਼ੂ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਫਲਾਂ-ਸ਼ਬਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਘਰੇਲੂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ
ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

- ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਨਮਾਲਾ ਤੇ ਲੇਖਣ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ।
 (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 15 ਅੰਕ
- ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਗੁਰਮੁਖੀ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੋਵੇਗਾ।
 (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 15 ਅੰਕ
- ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਪੀ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ।
 (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 15 ਅੰਕ
- ਚੌਥਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ। (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 15 ਅੰਕ

ਨੋਟ : ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਸਿੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੋਣ, ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਰਲ ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ।

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. ਆਓ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖੀਏ, ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2009
2. ਗੁਰਮੁਖੀ ਸਿੱਖੋ, ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011
3. ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖੀਏ, ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਬਾਹਰੀ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2002
4. ਪੰਜਾਬੀ ਗਿਆਨ ਸੀ. ਡੀ. (ਕੰਪਿਊਟਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਟੂ-ਲਰਨ ਐਂਡ ਟੀਚ ਪੰਜਾਬੀ), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011
5. Teach Yourself Punjabi, Hradev Bahri, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 2011
6. A Start in Punjabi, Henry A. Gleason and Harjeet Singh Gill, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 1997
7. Introductory Punjabi, Ujjal Singh Bahri and Paramjit Singh Walia, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 2003

ਸਤਿਨਾਮ
SANDHU

ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ

(ਸਮਾਜ-ਵਿਗਿਆਨ, ਕੰਪਿਊਟਰ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਪੱਤਰਕਾਰੀ, ਵਣਜ-ਵਪਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ)

1. Abolition- Kwqmw, smwpq
2. Absolute monarch- ਨਿਰੰਕੁਸ਼ ਜਾਂ ਸਰਬ- ਸਮਰੱਥ ਰਾਜਾ
3. Abuse- ਕੁਵਰਤੋਂ, ਦੁਰਉਪਯੋਗ, ਉਲੰਘਣਾ
4. Accelerator- ਤਵਰਕ
5. Apartheid- ਰੰਗਭੇਦ
6. Banishment- ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲਾ, ਜਲਾਵਤਨੀ
7. Barter economy- ਵਸਤ-ਵਟਾਂਦਰਾ, ਅਵਰਥਿਕਤਾ
8. Betrayal- ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ
9. Bilateral agreement- ਦੋ-ਧਿਰੀ ਸਮਝੌਤਾ, ਦੋ-ਪੱਖੀ ਸਮਝੌਤਾ
10. Bisexualism- ਦੁਲਿੰਗਤਾਵਾਦ
11. Canon- ਸਿਧਾਂਤ, ਅਸੂਲ, ਨਿਯਮ
12. Cultural Materialism- ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਦਾਰਥਵਾਦ
13. Cultural Transformation- ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਰੂਪਾਂਤਰਣ
14. Debt-trap- ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਮੱਕੜਜਾਲ
15. Diffusion- ਖਿੰਡਾਉ
16. Effective Demand- ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਮੰਗ
17. Elasticity- ਲੇਚ
18. Entrepreneur- ਉੱਦਮੀ
19. Equilibrium- ਸੰਤੁਲਨ
20. Exogamy- ਬਾਹਰ-ਗੋਤਰੀ ਵਿਆਹ
21. Fraternity- ਭਾਈਬੰਦੀ, ਭਾਈਚਾਰਾ
22. Fundamentalism- ਮੂਲਵਾਦ
23. Gender stratification- ਸਮਾਜਿਕ- ਲਿੰਗ ਦਰਜੇਬੰਦੀ
24. Globalization- ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ
25. Heir- ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ, ਵਾਰਿਸ
26. Alignment- ਸੇਧਬੰਦੀ, ਕਤਾਰਬੰਦੀ
27. Animation- ਜੀਵਿਤ-ਚਿਤਰ

ਸਕੂਲ
ਸਕੂਲ
ਸਕੂਲ

ਸਕੂਲ
ਸਕੂਲ

28. Application- ਅਮਲਕਾਰੀ
29. Attachment- ਨੱਥੀ
30. Auto correct- ਸਵੈ-ਸੋਧ
31. Bar- ਪੱਟੀ
32. Bulleting- ਗੋਲਾਕਾਰੀ
33. Computer- ਗਣਕ-ਜੰਤਰ
34. Corpus- ਸੰਗ੍ਰਹਿਣ
35. Cut-Paste- c`k-cMmyV,ਹਟਾ-ਰੱਖ
36. Data-ਅੰਕੜਾ
37. Directory- ਮੂਲ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾ
38. Disk Drive- ਤਵਾ-ਚਾਲਕ
39. E-Mail- ਬਿਜਲ-ਡਾਕ
40. Explorer- ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲਕ
41. Format-ਖਾਂਚਾ
42. Home Page- ਮੁੱਖ-ਪੰਨਾ
43. Internet Explorer- ਅੰਤਰਜਾਲ-ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲਕ
44. Italic- ਟੇਵਾ
45. Margin- ਹਾਸ਼ੀਆ
46. Acclimatised variety-ਵਾਤਾਵਰਣ-ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕਿਸਮ
47. Accretion of Level-ਤਲ-ਉਠਾਣ
48. Agronomy-ਫਸਲ ਵਿਗਿਆਨ
49. Alkaline water-ਖਾਰਾ ਪਾਣੀ
50. Arid Climate-ਖੁਸ਼ਕ ਜਲਵਾਯੂ
51. Barometer- ਵਾਯੂ ਦਾਬ ਮਾਪਕ, ਬੈਰੋਮੀਟਰ
52. barren Land- ਬੰਜਰ ਭੋਂ
53. Basal manure- ਮੁੱਢਲੀ ਖਾਦ, ਮੁੱਢਲੀ ਰੇਹ
54. basil- ਝੁਲਸੀ
55. bee keeping- ਮਧੁਮੱਖੀ ਪਾਲਣ
56. chalk- ਖੜੀਆ ਮਿੱਟੀ, ਚਾਕ
57. Climbing root- ਆਰੋਹੀ ਜੜ੍ਹ
58. Concentrates (Feed)-ਦਾਣਾ-ਚਾਰਾ, ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਖੁਰਾਕ
59. Corrosive-ਖੋਰਕ
60. Crop, Forage-ਚਾਰਾ ਫਸਲ
61. Depth of irrigation-ਸਿੰਜਾਈ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ
62. Desert climate-ਮਾਰੂਥਲੀ ਜਲਵਾਯੂ
63. Desert soil-ਮਾਰੂਥਲੀ ਭੋਂ
64. Direct Cultivation (Direct farming)-ਸਿੱਧਾ ਮੰਡੀਕਰਨ, ਉਤਪਾਦਕ ਰਾਹੀਂ ਮੰਡੀਕਰਨ
65. Diversification of crops-ਫਸਲ ਵਿਵਿਧਤਾ, ਵਿਵਿਧ ਫਸਲ ਉਤਪਾਦਨ

66. Edaphic factor-ਭੌ-ਕਾਰਕ
67. Elective cultural method- ਚੋਣਵੀਂ ਖੇਤੀ ਵਿਧੀ
68. Excavation - ਖੁਦਾਈ, ਪੁਟਾਈ
69. Extreme climate-ਚਰਮ ਜਲਵਾਯੂ
70. Academic Journalism-ਅਕਾਦਮਿਕ ਪੱਤਰਕਾਰੀ
71. Adless paper- ਵਿਗਿਆਪਨ ਰਹਿਤ ਅਖਬਾਰ
72. Advance story- ਅਗੇਤਾ ਸਮਾਚਾਰ
73. Advertising censorship- ਵਿਗਿਆਪਨ ਸੈਂਸਰ ਵਿਵਸਥਾ
74. Arc-ਜਦੋਂ ਕਿਮਰਾ ਗੋਲਾਕਾਰ ਗਤੀ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ
75. Bilingual Journalism-ਦੁਭਾਸ਼ੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ
76. Bite-ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ
79. Business notice-ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸੂਚਨਾ
80. Caste Journalism-ਜਾਤ ਆਧਾਰਿਤ ਪੱਤਰਕਾਰੀ
81. City Affairs-ਨਗਰ ਚਰਚਾ
82. Co-Author- ਸਹਿ ਲੇਖਕ
83. Collision- ਟੱਕਰ
84. Contemporary Journalism- ਸਮਕਾਲੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ
85. Dutch Angle- ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਟੇਵਾ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ।
86. Descriptive Reporting- ਵਰਣਾਤਮਕ ਸਮਾਚਾਰ ਲੇਖਣ, ਵਰਣਾਤਮਕ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ
87. Dialect- ਉਪਭਾਸ਼ਾ
88. Dissemination of information- ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਸਾਰ
89. Domestic news- ਸੁਦੇਸ਼ੀ ਖ਼ਬਰ
90. Editing- ਸੰਪਾਦਨ
91. Editorial Statement- ਐਡੀਟੋਰੀਅਲ, ਵਿਵਰਨ
92. Erasibility- ਮਿਟਣਯੋਗਤਾ
93. Exhibitor- ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਕ
94. Explorer- ਖੋਜੀ, ਖੋਜ ਕਰਤਾ
95. Feed Back- ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ
96. Acknowledgement- ਪਹੁੰਚ ਰਸੀਦ
97. Allocation- ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿਵਸਥਾ
98. Appendix- ਅੰਤਕਾ, ਅਨੁਲਗ
99. Auction- ਨਿਲਾਮੀ
100. Based on Facts- ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ
101. Basic Pay- ਮੂਲ ਤਨਖਾਹ, ਮੂਲ ਵੇਤਨ
102. Bi-annual- ਦੋ ਸਾਲਾਂ, ਦੋ ਵਰਸ਼ੀ, ਅਰਧ-ਵਰਸ਼ੀ, ਛੇ-ਮਾਸਕ
103. Both days inclusive- ਦੋਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਸਮੇਤ
104. Branch- ਸ਼ਾਖਾ
105. Capital- ਪੂੰਜੀ ਸਰਮਾਇਆ
106. Cash book- ਢੇਕੜ ਵਹੀ
107. Catalogue- ਸੂਚੀ ਪੱਤਰ
108. Compensation- ਮੁਆਵਜ਼ਾ
109. Contingency- ਅਚਾਨਕੀ
110. Counterfoil- ਪ੍ਰਤੀ ਖੰਨਾ

- 111. Compliance- ਪਾਲਣਾ
- 112. Daily wage- ਦਿਹਾੜੀ
- 113. Dearness Allowance- ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤਾ
- 114. Demi- Official Letter(D.O)- ਅੱਧ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਤਰ
- 115. Discrepancies may be reconciled- ਤਰੁੱਟੀਆਂ ਸੋਧੀਆਂ ਜਾਣ
- 116. Discretionary- ਇਖਤਿਆਰੀ
- 117. Embezzlement- ਗਬਨ
- 118. Enclosure-ਸਹਿ-ਪੱਤਰ
- 119. Endorsement-ਪਿੱਠ-ਅੰਕਣ
- 120. Exercise of powers- ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
- 121. Ex-officio – ਪਦਵੀ ਕਾਰਨ, ਅਹੁਦੇ ਕਾਰਨ
- 122. File – ਮਿਸਲ
- 123. Financial Year – ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ
- 124. Formal Approval – ਰਸਮੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ
- 125. Goods exported – ਨਿਰਯਾਤ ਮਾਲ

 ਸਕੱਤਰ
 ਸਕਾਰ
